

RESUM DE L'INFORME DEL GRUP DE TREBALL II DE L'IPCC SOBRE ELS
IMPACTES DEL CANVI CLIMÀTIC

EL CANVI CLIMÀTIC PROVOCA IMPACTES DEVASTADORS

ÉS HORA D'ACTUAR!

The Greens | European Free Alliance
in the European Parliament

INTRODUCCIÓ

Els informes del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) són el conjunt de dades científiques més completes que es tenen actualment sobre l'evolució del clima. Els governs els utilitzen amb l'objectiu d'afavorir l'adopció de les mesures necessàries, per evitar les catastròfiques conseqüències de l'escalfament global i adaptar-se als impactes del canvi climàtic.

L'IPCC està format per tres grups de treball (GT), les conclusions dels quals es recullen en un informe de síntesi complet. El grup de Treball I va centrar el seu informe en els aspectes científics del clima i en les tendències observades pel que fa als fenòmens meteorològics extrems; el Grup de Treball II es focalitza en els impactes del canvi climàtic en l'agricultura, la salut i les infraestructures i en l'adaptació. Finalment, el grup III s'ocupa de les estratègies per mitigar els efectes del canvi climàtic. El proper informe, és a dir, el cinquè Informe d'avaluació del IPCC, es publicarà a finals de 2014.

→ **L'informe anterior** del grup d'experts de l'ONU sobre Canvi Climàtic (IPCC) en relació als aspectes científics del canvi climàtic (GTI), publicat al setembre del 2013, va confirmar que **hi ha una probabilitat del 95 % que les activitats humanes fossin la causa de l'escalfament global**. L'estudi també mostrava que la major part de l'augment de les emissions entre 2000 i 2010 tenien origen en l'ús de combustibles fòssils en els sectors de l'energia i la indústria en països emergents.

Aquest nou informe, preparat pel Grup de Treball II de l'IPCC, adverteix dels riscos als que s'enfronta el planeta **en les pròximes dècades** a causa dels impactes del canvi climàtic si els països no redueixen seriosament les emissions de gasos d'efecte hivernacle i no s'adapten amb la suficient rapidesa als canvis. El document analitza els impactes que ja es poden notar actualment i preveu futurs impactes de les emissions no controlades de gasos d'efecte hivernacle basant-se en escenaris diversos.

Encara que la imatge que es té dels efectes del canvi climàtic no és del tot completa, els resultats d'aquest informe indiquen clarament que **els impactes socioambientals augmenten per cada grau d'escalfament del planeta**.

Els Verds demanen, una altra vegada més, que els polítics de tot el món reconguin la importància d'aquests descobriments científics. Els insten, especialment a Europa, a augmentar els seus esforços per garantir que el nivell d'ambició del futur acord climàtic mundial, previst per al 2015, permeti aconseguir una reducció eficaç dels riscos presentats en l'informe del Grup de Treball II. El nivell d'ambició de tots els països ha de reflectir aquestes advertències basades científicament.

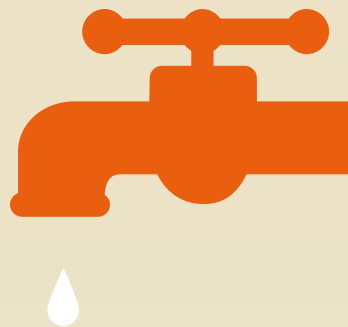
MISSATGES PRINCIPALS DE L'INFORME DE L'IPCC (GT II)

QUINS SÓN ELS RISCOS SI NO REDUÏM LES NOSTRES EMISSIONS?

L'efecte del canvi climàtic no serà el mateix en totes les regions del món. Alguns riscos es limiten a un sector o a una àrea en particular, i altres tindran efectes en cascada.

AIGÜES DOLCES

La disponibilitat d'aigua dolça es veu afectada significativament per l'augment de les emissions.

Tenim fortes evidències que ens mostren que amb l'increment de les emissions de gasos d'efecte hivernacle augmenten els impactes del canvi climàtic en relació a les aigües dolces. El canvi climàtic provocarà una reducció substancial dels recursos hídrics en aigües superficials i en aigües subterrànies, fet que farà augmentar la competència per l'aigua.

L'informe del Grup de Treball II de l'IPCC sobre les conseqüències del canvi climàtic preveu que per cada grau d'augment de la temperatura, un 7% més de la població mundial patirà una reducció del 20% dels recursos hídrics. El document també estableix que el canvi climàtic provocarà una degradació de la qualitat de l'aigua a causa del flux de sediments i de contaminants provinents de pluges cada vegada més fortes.

L'evolució de les precipitacions o el desglaç modifiquen els sistemes hidrològics, fet que afecta als recursos hídrics i a la qualitat d'aquesta aigua.

ECOSISTEMES TERRESTRES I AIGÜES DOLCES

Com a conseqüència del canvi climàtic, algunes espècies terrestres i marines ja han modificat els desplaçaments, les activitats estacionals, les migracions i la seva abundància; i han alterat les interaccions amb altres espècies. L'informe mostra que un gran nombre d'espècies terrestres i d'aigua dolça estan exposades a un elevat risc d'extinció i que no podran adaptar-se a aquests canvis amb la suficient rapidesa durant el segle actual.

Un fet encara més preocupant és la magnitud i la rapidesa dels efectes del canvi climàtic en alguns ecosistemes terrestres i d'aigua dolça especialment valuosos, com la tundra boreal àrtica o la selva amazònica, que condueixen, al seu torn, a una intensificació significativa del canvi climàtic. Els científics també temen que en les pròximes 3 dècades augmenti la mortalitat dels arbres i el deteriorament dels boscos en moltes regions. La desforestació no només presenta greus riscos per l'emmagatzematge de carboni, sinó també per la biodiversitat, la producció de fusta, la qualitat de l'aigua, la qualitat de vida i l'activitat econòmica.

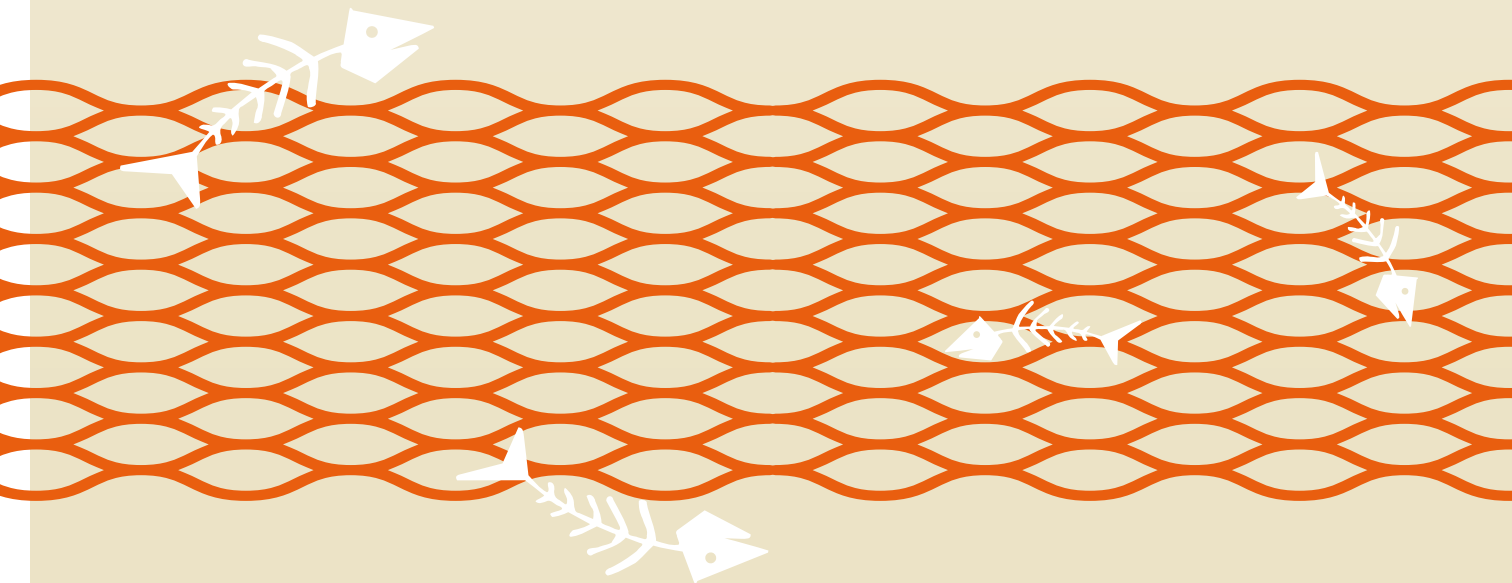
SISTEMES COSTANERS I ZONES DE BAIXA ALTITUD

A causa de l'elevació del nivell del mar durant el segle XXI els sistemes costaners i les zones de baixa altitud experimentaran, cada vegada més, efectes adversos. Les amenaces a les zones costaneres es veuran agreujades per factors antropogènics com el creixement demogràfic, el desenvolupament econòmic i la urbanització.

SISTEMES MARINS

Cap a meitat de segle, les espècies marines experimentaràn canvis importants en l'espai. Això donarà lloc a una redistribució a escala global del potencial de captura dels peixos i dels invertebrats, amb **implicacions per la seguretat alimentària**. La pesca excessiva només servirà per augmentar l'amenaça del canvi climàtic.

L'**acidificació dels oceans** provocada per l'escalfament global presenta riscos pels ecosistemes, especialment pels ecosistemes polars i pels esculls de corall, fet que tindrà conseqüències sobre la pesca i la subsistència. Les evolucions ambientals, tant a nivell global (escalfament, reducció dels nivells d'oxigen) i local (contaminació, eutrofització), reforcen encara més aquesta tendència.

AGRICULTURA PRODUCCIÓ ALIMENTÀRIA I SEGURETAT ALIMENTÀRIA

Pel que fa als països que depenen de l'agricultura, l'informe preveu canvis preocupants en relació al rendiment dels cultius. **Amb o sense adaptació, el canvi climàtic farà disminuir un 2% els rendiments mitjans per dècada durant la resta d'aquest segle** si no es tenen en compte els seus efectes. Aquestes previsions s'emmarquen en un context de demanda creixent dels productes agrícoles, **demanda que s'espera que augmenti al voltant d'un 14% per dècada fins al 2050**. Aquesta bretxa creixent entre l'oferta i la demanda es traduirà en un increment de la pressió exercida sobre el sistema alimentari mundial, i provocarà un augment de la fam i la pobresa en les poblacions més vulnerables del món. Els científics també adverteixen que els impactes en el subministrament d'aliments provocaran un **augment dels conflictes**.

Els científics tenen gairebé la certesa que cada cop seran més freqüents els impactes negatius en els cultius i la producció d'aliments i que aquests compensaran els eventuais efectes positius. D'altra banda, el ràpid augment dels preus dels aliments i del gra ens ha demostrat que els mercats de les principals regions productores són sensibles als fenòmens climàtics extrems.

IMPLICACIONS EN LES ZONES URBANES I RURALS

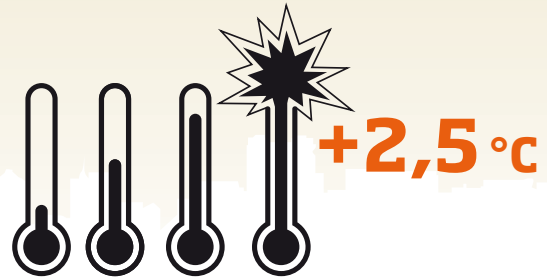
L'estrès tèrmic, les pluges extremes, les inundacions, la sequera i l'escassetat d'aigua plantegen **riscos en les zones urbanes per a les persones, els béns, l'economia i els ecosistemes**. Però segons els científics, és especialment a les zones rurals on es percebran els impactes més significatius a curt termini i també més endavant, a causa del **impacte en el subministrament d'aigua, la seguretat alimentària i els ingressos agrícoles**, inclosos els canvis en la producció de cultius alimentaris i no alimentaris en moltes parts del món. És a dir, és a les zones rurals on el benestar de la població que es troba en situació de pobresa es troba més amenaçat.

SECTORS ECONÒMICS

Els impactes del canvi climàtic no només alentiran el creixement econòmic i frenaran la reducció de la pobresa sinó que també empitjoraran la seguretat alimentària. Els experts temen que es creïn noves bosses de pobresa, especialment a les zones urbanes, així com noves zones de fam.

S'espera que el canvi climàtic redueixi la demanda d'energia per la calefacció, però que augmenti la demanda d'energia per la refrigeració. Les fonts d'energia i les tecnologies es veuran afectades diferentment depenent dels recursos, de les tecnologies o de les zones involucrades. En algunes parts del món, la combinació d'altres temperatures i humitat pot dificultar la realització d'activitats humanes habituals com el cultiu d'aliments o treballar al aire lliure.

Els científics preveuen que el cost econòmic global d'un escalfament de 2,5 graus, en comparació amb els nivells anteriors a la revolució industrial, podria ser d'entre el 0,2% i el 2% del valor de la producció mundial.

LA SALUT HUMANA

El canvi climàtic ha contribuït probablement a un deteriorament de la salut humana, encara que és difícil quantificar aquesta dada amb precisió. L'informe afirma que hi ha una probabilitat moderada de que l'escalfament hagi fet augmentar la mortalitat lligada a la calor a algunes zones i hagi fet disminuir la mortalitat relacionada amb el fred en altres regions.

Els científics prediuen que des d'ara fins al 2050 el canvi climàtic afectarà la salut humana, agreujant principalment els problemes de salut ja existents. El canvi climàtic farà augmentar la probabilitat de lesions, malalties i morts degudes a les onades de calor i provocarà incendis més intensos i cada cop més freqüents. Augmentarà la probabilitat de desnutrició degut a la baixa producció d'aliments a les zones més desfavorides, es reduirà la productivitat del treball a les poblacions vulnerables i augmentaran així els riscos associats a les malalties transmeses per l'aigua i els aliments.

VULNERABILITAT I SEGURETAT HUMANA

Els efectes dels recents fenòmens meteorològics extrems (com les onades de calor, les sequeres, les inundacions o els incendis forestals...) han demostrat la vulnerabilitat de certs ecosistemes, així com de molts sistemes humans. Aquesta vulnerabilitat varia en funció del grau de desenvolupament de les regions.

És molt probable que durant el segle XXI, el canvi climàtic tingui **conseqüències en els patrons de migració**. El canvi climàtic té com efecte indirecte augmentar el risc dels conflictes i de la violència. L'escalfament global també provocarà impactes transfronterers, com canvis en els glaciars o els recursos hídrics compartits i la migració de les poblacions de peixos fent augmentar rivalitats entre els estats.

ELS PERILLS DE L'EVOLUCIÓ DEL CLIMA

Què significa l'article 2 de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (CMNUCC)?

1. Perill de mort, lesions i desaparició dels mitjans de subsistència a les zones baixes costaneres i als petits països insulars en vies de desenvolupament a causa de la pujada del nivell del mar, l'augment de les inundacions costaneres i de les tempestes.
2. Risc d'inseguretat alimentària a causa de l'escalfament, la sequera i la variabilitat de les pluges.
3. Risc de greus danys a la població urbana degut a l'augment de fortes inundacions a les zones interiors.
4. Risc de pèrdua dels mitjans de vida rurals i dels ingressos degut a la falta d'accés a serveis d'aigua potable i de reg i a la reducció de la productivitat de l'aigua.
5. Riscos sistèmics lligats a esdeveniments extrems que resulten en la degradació de les infraestructures de la xarxa i dels serveis essencials
6. Risc d'extinció dels ecosistemes marins i de tots els recursos que proporcionen, sobretot per les comunitats pesqueres.
7. Risc d'extinció d'ecosistemes terrestres i de la seva contribució als "mitjans de subsistència terrestres".
8. Risc de mort, malaltia i altres danys durant les onades de calor, especialment per les poblacions urbanes més vulnerables.

PRINCIPALS RISCOS A EUROPA

- L'augment de les pèrdues econòmiques i els danys a les persones degut a les creixents inundacions a les conques hidrogràfiques i a les zones costaneres, afavorides per la creixent urbanització, l'increment del nivell del mar i els pics registrats en els fluxos dels rius.
- L'augment de les restriccions en el subministrament d'aigua: una reducció significativa en la disponibilitat d'aigua dels rius o de les aigües subterrànies, combinat amb un augment de la demanda d'aigua (per exemple, reg, energia i indústria, ús domèstic) així com una reducció en el drenatge i l'escorrentia com a conseqüència d'una major demanda evaporativa.
- L'augment de les pèrdues econòmiques i dels danys a les persones com a resultat de la calor extrema: efectes adversos sobre la salut i el benestar, la productivitat del treball, la producció agrícola i la qualitat de l'aire.

CONCLUSIONS

L'informe del Grup de Treball II de l'IPCC adverteix que un **escalfament a gran escala augmenta la probabilitat de conseqüències greus, generalitzades i difícils de controlar**. Aquests resultats són molt més alarmants que els que figuren en l'informe més recent, publicat al 2007, sent els impactes positius superats amb diferència pels negatius. **Si la temperatura mundial augmenta més de 4°C, els experts preveuen efectes molt negatius en la producció agrícola del món sencer, impactes sobre els ecosistemes i un major risc d'extinció d'espècies.**

L'escenari que preveu un augment de la temperatura de tal sols 2°C és cada cop menys realista. **Aquest informe de l'IPCC sobre els impactes climàtics mostra una vegada més la importància i la urgència d'adoptar mesures climàtiques** per evitar que es superi aquest objectiu, aprovat en el pla internacional al 2009 a Copenhaguen, i que el canvi climàtic estigui fora de control.

Encara hi ha temps per evitar les pitjors conseqüències. Els informes confirmen que és probable que l'atenuació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle en les pròximes dècades redueixi significativament els riscos del canvi climàtic en la segona meitat del segle XXI. **Si es prenen mesures serioses és possible mitigar i reduir els riscos i els impactes del canvi climàtic** com els efectes adversos en els rendiments agrícoles, l'escassetat d'aigua, els reptes per les ciutats i les infraestructures urbanes, l'impacte negatiu de les onades de calor, les inundacions o les sequeres, etc.

Els Verds creiem que hi ha prou certesa sobre els aspectes científics i les conseqüències del canvi climàtic per reconèixer la urgència i la necessitat d'actuar. Tenim diverses opcions per modernitzar l'economia, renovar els sistemes d'energia i eliminar de manera progressiva les emissions de gasos contaminants, respectant els límits del planeta.

El grup insta a la UE a garantir la transició cap a una economia sostenible i respectuosa amb el clima de forma ràpida, i posar en marxa una dinàmica positiva en l'àmbit internacional. Diversos països, regions, ciutats i grups de ciutadans i ciutadanes de tot el món ja han començat a reduir la seva petjada de carboni. Cal que tots aquests esforços es tradueixin i s'intensifiquin en el major nombre de països possible.

HEM D'ACTUAR ARA!

THE GREENS / EFA GROUP IN THE EUROPEAN PARLIAMENT

RUE WIERTZ 60 | B - 1047 BRUSSELS

WWW.STOPCLIMATECHANGE.NET

STOP CLIMATE CHANGE
PLAY YOUR PART